

ဖဲနမ့ၢ်ပုၤလၢတသ့ၣ်ညါအီးစတြဲလယါအဂ့ၢ်အါအါမ့တမ့ၢ်အဲးကလံးကျိၣ်တမ့ၢ်နနီၢ်ကစၢ်အကျိၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်တၢ်ကွဲးဖျိၣ်တခါအံၤကမၤစၢၤစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်တနီၤလၢအကအိၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒိတၢ်သွဲလၢအီးစတြဲလယါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

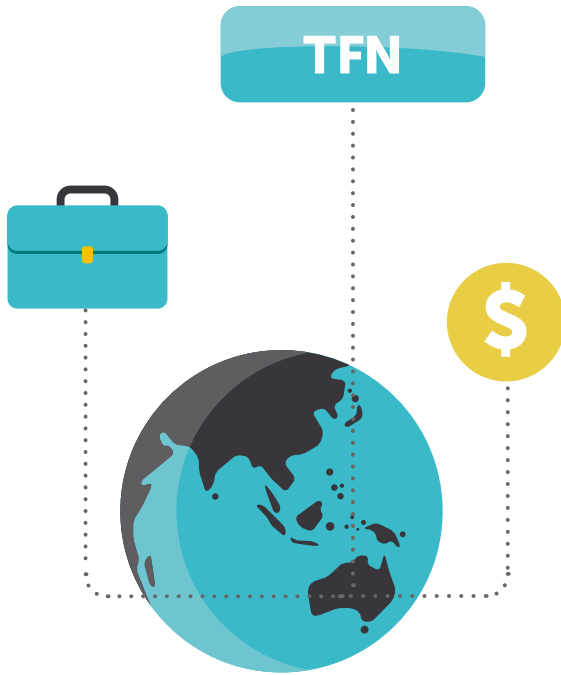
ဘၣ်မနုၤအပိပဟ့ၣ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲလဲၣ်

ဒ်ပုၤအီးစတြဲလယါဖိတဖၣ်အသိး,ပသ့ၣ်မ့ၢ်သးခုလၢတၢ်မၤန့ၢ်သ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အသန့လၢအဂ့ၢ်,တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အကံၢ်အစီအိၣ်ဒီးပုၤတၢ်သ့သကိးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအါမံၤအါကလုာ်တခါ(အဒိ-ဖိကရုၢ်ဒီးတၢ် လီၢ်ကွဲအပျီတဖၣ်)လၢအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲအီၤဖျိတၢ်ဒိတၢ်သွဲအတၢ်ထၢဖျိန့ၣ်လီၤ.

အီးစတြဲလယါအတၢ်ဒိတၢ်သွဲအဝဲၤဒီး (ATO)ထၢဖျိၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဒိတၢ်သွဲသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအီးစတြဲလယါအပဒိၣ်အဂီၢ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအဟံးဃုာ်-

- တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟ့ကဟံး
- တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့
- တၢ်ဒိသဒၢထံကီၢ်
- သိလ့ၣ်အကျဲဒီးလ့ၣ်မ့ၢ်အူအကျဲတဖၣ်
- တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအဂီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲ,တၢ်တတၢ်တနါအတၢ်မၤစၢၤဒီးပုၣ်စ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တချူးနစးထီၣ်တၢ်မၤအခါ

တၢ်ပျဲလၢတၢ်ကမံးမၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါအပူၤ

တချူးနစးထီၣ်တၢ်မၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါအပူၤနက ဘၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ပျဲလၢ Department of Home Affairs ဖဲနမ့ၢ်ပူၤအိၣ်ဒီးလီၤအိၣ်လီၤဆိးခွဲးယၢ်လၢအဘၣ်ဃး ဒီးထံကီၢ်အဂၤအခါန့ၣ်လီၤ. Home Affairs ဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘျူးအိၣ်လၢအဟံးဃုာ်မ့ၢ်ဘၣ်စ့ၣ် ဖဲလဲၣ်တခါပျဲန့ၣ်လၢနကမံးမၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါ အပူၤလဲၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢ တၢ်ကမံးမၤတၢ်လၢအိးစၢ်တြၢလယါအပူၤအဂီၢ်,လဲၤ အိၣ်သကိးဘၣ် homeaffairs.gov.au

မၤန့ၢ် tax file number (တၢ်ဒိတၢ်သ့အလံာ် တြိအနီၢ်ဂံၢ်)

န tax file number (TFN) န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်န့ၢ်တၢ်ဂၤနီၢ်ဂံၢ် ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးန့ၢ်လီၤ. တၢ်န့ၢ် မ့ၢ်အကဲတၢ်အကလီ လၢ တၢ်ကမၤန့ၢ် TFN န့ၢ်လီၤ.

နကြးမၤန့ၢ် TFN တၢ်ချးနစးထီၣ်တၢ်မၤ, မ့တမ့ၢ်စး ထီၣ်မၤ တယံာ်တမိၢ်အလီၢ်ခံ, မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒ်န့ၢ်ဒီးနက ဘၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဒိတၢ်သ့အါအါန့ၢ်လီၤ. ပထူးထီၣ်ဟ့ၣ် TFNs ဆူပုၤတၢ်ဂၤစ့ၢ်စ့ၢ်, မ့ၢ်ဝဲတဖၣ်ဒီးတၢ်ကရၢကရီ လၢအ ဂၤတဖၣ်လၢတၢ်ကထံၣ်န့ၢ်အမ့ၢ်မတၤလဲၣ် ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤဃါအတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

မ့ၢ်နကပတ်ထီၣ် TFN ဒ်လဲၣ်န့ၢ်ဒီးသးန့ၢ်ထီၣ်လၢန တၢ်အိၣ်သးအဖီခိၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါအ ဂီၢ်, လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/tfn

ဖဲနမၤပျဲၤနလံာ်ပတ်ထီၣ်အခါ, နကလိၣ်ဘၣ်လံာ်တီလံာ် မိတဖၣ်လၢအအူၣ်သးလၢနမ့ၢ်မတၤတၢ်ဂၤလဲၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ကကွၢ်သမံသမိးဝဲဒၣ်TFN အလံာ်ပတ်ထီၣ်န့ၢ်တၢ် ဆၢကတီၢ်ယံာ်ထီၣ်ဘး ၂၈ သီအဂီၢ်သ့ဝဲဒၣ်ဒီးတၢ်က ဆၢန့ၢ်န့ၢ်ဒီး TFN ဆူနတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်သ့ဝဲဒၣ် လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်န TFN i န့ၢ်တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်ကဟံအီၤပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးဒီးတဘၣ်ပျဲၤပူၤအဂၤသ့အီၤ တဂ့ၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးမ့ၢ်တၢ်ကဟံန နီၢ်တၢ်ဂၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတံၢ်ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးအဂီၢ်လဲၤ အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/identitycrime

Australian business number (ABN) (အီးစတြလယါမ့ၢ်ဝဲၤ အနီၢ်ဂံၢ်) န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢ မ့ၢ်ဝဲၤအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂီၢ်လီၤ

ပုၤကိးဂၤဒီးအိၣ်ဒီးခွဲးယာ်မ့တမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အီးစတြလ ယါအမ့ၢ်ဝဲၤအနီၢ်ဂံၢ် (ABN) လၢတၢ်ကဖံးမၤတၢ် လၢအီးစတြလယါအပူၤန့ၢ်ဘၣ်. တၢ်အိၣ်ဒီး ABN အခီပညီန့ၢ်မ့ၢ်ဝဲန-

- ဒုးလဲၤနနီၢ်ကစၢ်အမ့ၢ်ဝဲၤ
- ကဘၣ်ဟ့ၣ်နကစၢ်အတၢ်ဒိတၢ်သ့ဆူပအိၣ်
- နကလိၣ်ဟ့ၣ်နကစၢ်အစူပာ်
- ဖဲနမ့ၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအခါဘၣ်တဘၣ်တၢ်အူၣ်ကီၤ တအိၣ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ကပတ်ထီၣ် ABN အဂီၢ်, လဲၤအိၣ်သကိး abr.gov.au

ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်အခါ

မၤပျဲ tax file number အတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်

ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်အခါနတၢ်မၤကစၢ်ကမၤနမၤပျဲလီၤ
Tax file number declaration (တၢ်ခိတၢ်သွဲအ
လံာ်တြီၣ် အနီၣ်ဂံၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်) လၢတၢ်ကတဲဘၣ်
အဝဲသ့ၣ်ဒီး TFN ဒီးနနီၣ်တၢ်ဂၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်သ့ဝဲဒၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါတခါအံၤလၢတၢ်ကဒူးမ့ၢ်နက
လိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အခါအသ့ထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. နအိၣ်ဒီးတၢ်ဆၢ
ကတီၢ် ၂၈ သီလၢတၢ်ကမၤပျဲတၢ်ဟံၣ်ဖျါဒီးဟ့ၣ်လီၤ
ဘၣ်အိၣ်ဆူနတၢ်မၤကစၢ်အအိၣ်တက့ၢ်. ဖဲနမ့ၢ်တမၤအီၤ
အခါ, အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲလၢနလၢလဲအ
ပူၤလၢတၢ်ဃုအယုၢ်အအါကတၢ်တခါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ဃုထီၣ်ကျိၤကွၢ်
လၢတၢ်တလိၣ်ဟ့ၣ်ခိသ့အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်
ato.gov.au/taxfreethreshold

ဖဲနမ့ၢ်ပူၤအီးစတြီလယါအလီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိးဖိတၢ်ဂၤလၢ
ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲတၢ်ဂၤန့ၣ်, နဃုထီၣ်ကျိၤကွၢ်တ
ခါလၢတလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲဖဲနမၤပျဲဝဲဒၣ်နတၢ်ဟံ
ဖျါအခါန့ၣ်သ့လီၤ. တၢ်အံၤအိၣ်ပညီမ့ၢ်ဝဲဒၣ်နကိးနံၣ်
ဒဲးတၢ်ဟံး နံၣ်လၢစ့ \$18,200 အဂီၢ်န့ၣ်
တၢ်တဃုအီးဒီးတၢ်ခိတၢ်သွဲဘၣ်.

ညီန့ၣ်န့ၣ်နဃုထီၣ်ကျိၤကွၢ်တခါလၢတလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိ
တၢ်သွဲသ့ဝဲဒၣ်လၢတၢ်မၤကစၢ်တၢ်ဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဖဲနမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်မၤကစၢ်လၢအအါန့ၢ်တၢ်ဂၤအခါန့ၣ်ကြး
ဃုထီၣ်ကျိၤကွၢ်တခါလၢတလိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲလၢန
တၢ်မၤကစၢ်လၢအဟ့ၣ်လၢလဲမ့ၢ်တနံၣ်တဘျီစ့တၢ်
ဟဲန့ၢ်အအါကတၢ်တၢ်ဂၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ခိတၢ်သွဲအလံာ်
တြီၣ်နီၣ်ဂံၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးတ
ဘၣ် ato.gov.au/TFNdec

တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲ

ဖဲနတၢ်မၤကစၢ်ဟ့ၣ်နဒီးနတနံၣ်တဘျီတၢ်ဟဲန့ၢ်မ့ၢ်တ
မ့ၢ်လၢလဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲဒီးဆၢယီၤဆူပ
အိၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဟံၣ်ဖျါနတၢ်မၤအန့ၣ်ရံၣ်ဒီးဘူးလဲကဒူး
န့ၣ်ဝဲဒၣ်မ့ၢ်န့ၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲကျိၣ်စ့ အနံၣ်တနံၣ်ကတၢ်အခါနတၢ်ဟဲန့ၢ်အတၢ်ဟံ
ဖျါမတူမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲအတၢ်ဟံၣ်ဖျါကဒူးန့ၣ်ဝဲဒၣ်န
ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်ခဲလၢလၢအအိၣ်ဟဲလၢနတၢ်မၤကစၢ်
အအိၣ်ဒီးမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲဆဲးအါလဲၣ်န့ၣ်
လီၤ. နစ့တၢ်ဟဲန့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ AT
O online services ခီဖျိ myGov န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခိတၢ်သွဲလၢနဟ့ၣ်အီၤအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒူးန့ၣ်ဒီးသန့ထီၣ်
လၢ-

- နတၢ်ခိတၢ်သွဲအအိၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ
- မ့ၢ်နဒီးန့ၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်ထဲလဲၣ်
- မ့ၢ်နအိၣ်ဒီး တၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအအါန့ၢ်တခါခါ
- မ့ၢ်နအိၣ်ဒီး tax file number (TFN) တခါခါ-
တၢ်အံၤမ့ၢ်နီၣ်တၢ်ဂၤစုၣ်စုနီၣ်ဂံၢ်ဘၣ်ထွဲတခါ, လၢနက
ဘၣ်တဘျီနတၢ်မၤကစၢ်ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်ဒီးအဝဲ
သ့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခိန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤကစၢ်တၢ်နီၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးလၢတၢ်ကဟ့ၣ်ဘူး
လဲလၢစ့နီၤနီၤဖျိစ့တၢ်တဆိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမၤဝဲဒၣ်
သ့, တၢ်ပျဲအံၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤဒီးဝဲဒၣ်-

- ထူးန့ၣ်တၢ်မိတၢ်သွဲလၢန့ၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်အကျါ
- ဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးလံာ်ဒူးန့ၣ်န့ၣ်တၢ်မၤအန့ၣ်ရံၣ်ဒီးအလဲလၢအ
ဟ်ဖျါမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ထူးန့ၣ်ကွၢ်တၢ်မိတၢ်သွဲထဲလဲၣ်
- ဟ့ၣ်စူပၢၣ်အတၢ်ထၢန့ၣ်လီၤမၤပျဲလၢန့ၣ်လီၤ(ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်
ကြးဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢစူပၢၣ်အဂီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.)

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်စးထီၣ်မၤတၢ်တချုးန့ၣ်ဒီး TFN န့ၣ်န့ၣ်ဒီး
တၢ်ဆၢကတီၢ် ၂၈ သီလၢန့ၣ်ကမၤန့ၣ်အီၤတခါဒီး ဟ့ၣ်လီၤ
အီၤ ဆူန့ၣ်တၢ် မၤကစၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်တမၤအီၤ
အခါ, နတၢ်မၤကစၢ်ကဘၣ်ဟံးန့ၣ်တၢ်မိတၢ်သွဲလၢန့ၣ်
လဲအကျါ လၢအနီၢ်ဂံၢ်အယုၣ်လၢအအါတခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်မိတၢ်သွဲအယုၣ်တ
ဖျၢ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/taxrates

စူပၢၣ်အဲန့ၣ်ဂျၢၣ်

စူပၢၣ်အဲန့ၣ်ဂျၢၣ်(စူပၢၣ်)န့ၣ်မ့ၢ်စ့လၢတၢ်ဟ်န့ၣ်ဃာ်ဖဲန
မၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢန့ၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်ဖဲလၢန့ၣ်အိၣ်
ဘူးလၢတၢ်မၤအခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲစးထီၣ်တၢ်မၤအသီတခါ
အခါ,တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢန့ၣ်ဂီၢ်လၢတၢ်ကန့ၣ်ပၢၢ်မ့ၢ်
န့ၣ်စူပၢၣ်အံၤမၤတၢ်ဒီးတၢ်ကသ့ၣ်ညါန့ၣ်န့ၣ်ဃာ်တဖၣ်ဒီးန
တၢ်ကြးဘၣ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

စူပၢၣ်အဲန့ၣ်ဂျၢၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ထၢန့ၣ်လီၤအါထီၣ်ဃုာ်ဒီးန့ၣ်လဲ
န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်ကြးဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢစူပၢၣ်အဂီၢ်အခါ,
နတၢ် မၤ ကစၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်စၢၤန့ၣ်စူပၢၣ်ဆူစူပၢၣ်အကျိၣ်
စ့စ့ရီတခါအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤအါဒိၣ်တၢ်တက့ၢ်ယုၣ် ထၢအ
စူပၢၣ် အစ့ဟ်ကီၢ်လၢတၢ်ထၢန့ၣ်လီၤမၤပျဲစၢၤစ့လၢအ
ပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢန့ၣ်သမံသမိးန့ၣ်စူပၢၣ်ခဲအံၤခဲ
အံၤလၢတၢ်ကမၤလီၤတၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ထၢန့ၣ်လီၤစူပၢၣ်လၢ
န့ၣ်စူပၢၣ်အစ့ရီအပူၤန့ၣ်ဘၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်မၤသ့ၣ်ညါသးဒီးန့ၣ်စူပၢၣ်အဂီၢ်
လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/trackyoursuper

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးန့ၣ်စူပၢၣ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်
သကိးဘၣ် ato.gov.au/tfnsuper

နခိသွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါ

နကလိပ်ကတဲာ်ကတီဟဲသးလၢတၢ်ခိတၢ်သွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါအဂီၢ်လီၤ.

ဖဲပုၤတၢ်ကတဲာ်အသးနကဘၣ်တိုင်ထိုင်ကဒါတၢ်ခိတၢ်သွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါဖဲ-

- တၢ်ဟံးန့ၢ်ခိသွဲလၢနလၢလဲအပူၤဖဲခိသွဲအနီၣ်(၁သီယူၤလံတုၤ၃၀သီလၢယူၤန့ၢ်လီၤ)
- စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်အိၤဒီးအခိအသွဲသွဲ(ဟဲဟ့ၣ်အိၤစၢၣ်လၢယါပဒိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲတနီၤ)န့ၢ်မ့ၢ်စ့လၢအလဲတလၢကွဲာ်တၢ်ဟဲန့ၢ်တနီၤလၢပုၤလီၤအိၣ်လီၤဆိးဖိတဖၣ်အဂီၢ်
- နမ့ၢ်ပုၤလၢထံကီၢ်အဂီၢ်ဒီးမၤန့ၢ်စ့ \$1 မ့တမ့ၢ်အါန့ၢ်အန့ၢ်လၢအိၤစၢၣ်လၢယါအပူၤဖဲတၢ်ခိတၢ်သွဲအနီၣ်အက တီၢ်(တဟဲဟ့ၣ်တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢပုၤလၢတမ့ၢ်ပုၤလီၤအိၣ်လီၤဆိးအဂီၢ်တၢ်ဟံးန့ၢ်ဟဲတၢ်ခိတၢ်သွဲန့ၢ်လီၤ.)
- နကဟးထီၣ်လၢအိၤစၢၣ်လၢယါအပူၤလီၤစိၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အါန့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအနီၣ်တနီၤန့ၢ်လီၤ.

ပသ့ဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနခိသွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါ, အဒိဒ်သိးနတၢ်ဟဲန့ၢ်ဒီးခိသွဲအနီၣ်ဂီၢ်နီၢ်ဒွဲလၢနဟ့ၣ်ဘၣ်လံ, လၢတၢ်ကဒွဲမ့ၢ်န့ၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်အါထီၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲမ့တမ့ၢ်မ့ၢ်န့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကဒါစ့(တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါခိသွဲ) ဧါအဂီၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနခိသွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါအဂီၢ်လီၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/DolNeedToLodge

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနကလိပ်ဘၣ်လၢတၢ်ကတီၢ်ထီၣ်တၢ်

လၢတၢ်ကတီၢ်ထီၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအတတ်ဟဲက့ကဒါအဂီၢ်, နကလိပ်သ့ၣ်ညါ

- လၢနတၢ်ဖဲတၢ်မၤတၢ်အဖီခိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢနဒီးန့ၢ်အိၤအိၣ်ထဲလဲၣ်(ဟဲဟ့ၣ်စ့တၢ်ဟ့ၣ်တခါလၢလၢ), စ့အထိးနါလၢစ့တၢ်အပူၤမ့တမ့ၢ်တၢ်ဘျါလီၤစ့တဖၣ်
- တၢ်ထူးန့ၢ်န့ၢ်ခိသွဲလၢနတၢ်ဟဲန့ၢ်အကျါန့ၢ်ထဲလဲၣ်(မ့ၢ်န့ၢ်တၢ်ကမၤကစၢ်ဟံးန့ၢ်စ့လၢနလၢလဲအပူၤဒီးဆုၤပၤဆူပအိၣ်န့ၢ်ထဲလဲၣ်)
- ဘၣ်ဃးတၢ်ထူးစ့ၤလီၤတခါလၢလၢဒီးတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်မၤစ့ၤလီၤလၢနယုထီၣ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ထူးစ့ၤလီၤန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်အပူၤကလိၤလၢနယုထီၣ်လၢတၢ်ကထူးစ့ၤလီၤန့ၢ်န့ၢ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအဂီၢ်န့ၢ်သ့ၣ်လီၤ. တၢ်ထူးစ့ၤလီၤအါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်လၢကဘၣ်လၢစ့ၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်စ့တခါလၢနသ့ၣ်တၢ်အိၤလၢတၢ်တမံၤမံၤလၢအကမၤစ့ၤန့ၢ်လၢနကမၤန့ၢ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. နကဘၣ်သ့ဒူးန့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢ-

- တၢ်သ့တၢ်စွဲတဖၣ်အံၤဘၣ်ထွဲလိာ်အသးလိၤလီၤဒီးန့ၢ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၢ်
- တၢ်သ့တၢ်စွဲအံၤအန့ၢ်ဆၢၣ်ဒၣ်ဝဲန့ၢ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးပုၤကမ့ၢ်အတၢ်မၤ
- နအိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤယါတခါလၢအဒူးန့ၢ်န့ၢ်တၢ်သ့တၢ်စွဲတဖၣ်(အဒိဒ်သိးလံာ်ဖျိတၢ်တၢ်လိာ်စ့န့ၢ်လီၤ.)

နတၢ်မၤကစၢ်ကလိာ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးစ့တၢ်ဟဲန့ၣ်အတၢ်ဟံးဖျါတခါမ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးလဲအတၢ်ကွဲးဖျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဒုးန့ၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်တၢ်ဟဲန့ၣ်အိၣ်ထဲလဲၣ်ဒီးမ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကမၤစၢၤန့ၣ်လၢန့ၣ်ကတီၣ်ထီၣ်န့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်

- ato.gov.au/incomemustdeclare
- ato.gov.au/deductions
- ato.gov.au/incomestatement

တၢ်ဟံးဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ

ဖဲန့ၣ်တီၣ်ထီၣ်ခိသွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအခါ, ပက့ၢ်ဒီးဒွဲးဝဲဒၣ်မ့ၢ်န့ၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးလၢအဘၣ်ခါန့ၣ်လီၤ. ပက့ၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဒီးတၢ်အစၢၤခိဖျါတၢ်ဆၢန့ၣ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါတခါလၢပတၢ်သမံသမိးကွၢ်က့ၤတၢ်အဂီၢ်တဘျီလီၤ.

နကဘၣ်ဟံးဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်, လၢအဒိမ့ၢ်တၢ်ဒိသိးလံာ်ကုတူာ်လိာ်စုတဖၣ်လၢတၢ်ထုးစ့ၤလီၤတခါလၢလၢလၢန့ၣ်ကယုထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နကလိာ်ဟံးဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအစ့ၤကတၢ်ယဲၣ်န့ၣ် အဂီၢ်စး ထီၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လၢန့ၣ်တီၣ်ထီၣ်န့ၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပက့ၢ်ယုထီၣ်န့ၣ်လၢန့ၣ်ကဒုး န့ၣ်တၢ် မၤနီၣ်မၤယါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

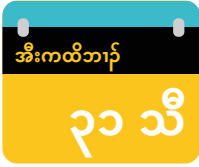
လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးတၢ်ဟံးဃာ်တၢ်မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်

ato.gov.au/taxrecords

myDeductions မ့ၢ်ကျိၤကွၢ်အညီတဘျီလၢတၢ်ကဟံးန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်ဟဲန့ၣ်အတၢ် မၤနီၣ်မၤယါတဖၣ်လၢတၢ်လိာ်တခါဃီန့ၣ်လီၤ. ထုးန့ၣ်ဟံးဃာ် ATO app လၢန့ၣ်ပိးလီၤချုးစိၤအပူၤဒီးယုထၢ myDeductions အပနီၣ်တက့ၢ်. လဲၤဘၣ်ဆူ ato.gov.au/app

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ဃးယု myDeductions အပိးလီၤအဂီၢ်, လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်

ato.gov.au/myDeductionatoapp

မပဲ့ဒီးတီၢ်ထီၣ်နတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါ

မ့ၢ်တၢ်တီၣ်ထီၣ်အါဖဲလဲၣ်

နတီၣ်ထီၣ်အါလၢလီၤပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ခိဖျိတၢ်သွဲဒဲဒဲၣ် myTax, တၢ်ခိတၢ်သွဲအခၢၣ်စးလၢအဩၣ်န့ၣ်လီၤယၢ်အမံၤဒီး ပဒိၣ်မ့တမ့ၢ်မပဲ့ဒီးသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအလံာ်တဘျီန့ၣ်သ့လီၤ. နခိသွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါကျါဘၢနတနံၣ်အဂီၢ်တၢ်ဟဲန့ၣ်စးထီၣ်လၢယုၤလဲၣ် ၁ သီတုၤ လၢယုၤ ၃၀ သီန့ၣ်လီၤ. နခိသွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါကဘၣ်တၢ်တီၣ်ထီၣ်အါမ့တမ့ၢ်နကဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်ခိတၢ်သွဲအခၢၣ်စးတဂၤတချး ၃၁ အီးကထိဘာန်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်တီၣ်ထီၣ်အါလၢလီၤအပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ယုာ်ဒီး myTax မ့တမ့ၢ်သ့တၢ်ခိတၢ်သွဲအခၢၣ်စးတဂၤအခါ, ပမၤပဲ့ၤ ယၢ်လဲၣ်နတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါယုာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအအိၣ်ဟံလဲၣ်ဒီးပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဒိန့ၣ်, တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်ဟဲန့ၣ်ဒီးစ့တၢ်အထိးနါန့ၣ်လီၤ. လၢပုၤအါဒဲၣ်တၢ်တက့ၢ်အဂီၢ်, တၢ်အံၤကအိၣ်ဟံလဲၣ်လၢ အဂီၢ်ဖဲလၢယုၤလဲၣ်အလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခိဒဲဒဲၣ်ပုၤလၢတၢ်ကမၤပဲ့ၤယၢ်နတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ် မၤညီလီၤတၢ် လၢနခိ သွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်ဒီးဘၣ်ဒိၣ်ဒဲဒဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပကမၤပဲ့ၤယၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပဒိးန့ၣ်အီၤတဖၣ်, မ့ၢ်ဒိသိးနကလိၣ်သမံသမိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဒဲဒဲၣ်ဒီးထၢန့ၣ်လီၤအါထီၣ်တၢ်လၢအတအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်တခါလၢလၢန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ယးမ့ၢ်တၢ်ကတီၣ်ထီၣ်နခိသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်လဲၣ်အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/lodgingtaxreturn

တီၣ်ထီၣ်ခိဖျိတၢ်သ့လီၤအပုၤယဲၤအဖီခိၣ်

myTax

နတီၣ်ထီၣ်နခိသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါလၢလီၤအပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ခိဖျိတၢ်သ့လီၤ myTax န့ၣ်သ့လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ကျဲအချးအညီ, အပူၤဖျဲးဒီးဘၣ်ဘၢတဘိလၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်တၢ်လၢလီၤပုၤယဲၤအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ကသ့ဒဲဒဲၣ် myTax, အခိၣ်ထံးန့ၣ်နကဘၣ်မၤကဲထီၣ် myGov အစရီတခါ, ဒီးဘျးစဲအါဒီးနစရီ ATO online services.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ယး myGov ဒီးတၢ်ဘျးစဲဒီး ATO လဲၣ်အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/linktomygov

ပဟ့ၣ်ကူၣ်ဒဲဒဲၣ်လၢနဘျးစဲအီၤတချးခိသွဲအဆၢကတီၢ်(၁ သီလၢယုၤလဲၣ်) လၢတၢ်ကမၤ လီၤတံၢ်နဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးကျိးဆဲး ကျါခဲ လၢဒီးတၢ်စဲၤခဲၤလၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်နခိသွဲတၢ်ဟဲက့ၤကဒါ အဂီၢ်န့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်.

တဘျီဖဲနမ့ၢ်ဘျးစဲအါဒီးန ATO online services, နမၤန့ၣ်သ့လီၤ myTax လၢတၢ်ကတီၣ်ထီၣ်နတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ် ဟဲက့ၤကဒါန့ၣ်သ့လီၤ.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်ယးတၢ်တီၣ်ထီၣ် နတၢ်ခိတၢ်သွဲအတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအခိၣ်ထံးတဘျီအဂီၢ်လဲၣ်အိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/firstreturn

တီၢ်ထီၣ်အိၣ်ဖျါတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အခၢၣ်စးလၢအသြိုၣ် န့ၣ်ဃာ်မံၤဒီးပဒိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်

န့ၣ်သ့ၣ်ဒၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အခၢၣ်စးလၢအသြိုၣ်န့ၣ်လီၤဃာ်မံၤဒီးပဒိၣ်
တဂၤလၢတၢ်ကကတံၢ်တီၤဒီးတီၢ်ထီၣ်န့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အတၢ်ဟဲ
က့ၤကဒါအဂီၢ်တက့ၢ်. နကလိၣ်ဆဲးကျိးအဝဲသ့ၣ်တချုး
အိးကထိဘၢၣ် ၃၁ သီၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါ
အဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၢၣ်

ato.gov.au/lodgewithanagent

တၢ်မၤစၢၤဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢတၢ်ကတီၢ်ထီၣ်အဂီၢ်

ဖဲခိၣ်သ့ၣ်အကတီၢ်န့ၣ်မၤန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢအကလီၤဃာ်ဒီးန့ၣ်
ခိၣ်သ့ၣ်အဂီၢ်သ့ၣ်လီၤ. ပ Tax Help အတၢ်မၤစၢၤန့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ
ဒၣ် လၢပုၤလၢအအိၣ်ဒီးစ့တၢ်ဟဲန့ၢ်လၢအမ့ၢ် တန့ၣ်န့ၣ်
\$60,000 မ့ၢ်တမ့ၢ်စ့ၤန့ၢ်အန့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်လိၣ် တၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်ကမၤပဲၤလီၤန့ၣ်ခိၣ်သ့ၣ်အ
တၢ်ဟဲက့ၤကဒါအခါ, ပပုၤမ့ၢ်သးမၤကလီၤတၢ်လၢအ
န့ၢ် ဘၢၣ် တၢ်သိၣ်လိ တဖၣ် ဘၢၣ်တဘၢၣ်မၤစၢၤန့ၢ်ကသ့
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢအပုၤတအိၣ်ဒီး
ဟံတၢ်လၢ တၢ် ခုသ့ၣ် လၢတၢ်ကမၤစၢၤပုၤလၢအက
မၤပဲၤအဝဲသ့ၣ်အခိၣ်သ့ၣ်လၢလီၤပုၤယဲၤအဖီခိၣ်ခိၣ်ဖျါတၢ်သ့
myTax န့ၣ်လီၤ.

Tax Help န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢဂ့ၢ်ခိၣ်ခဲလၢဒီးတၢ်လီၤအါ
ဒံအါခါ လၢအအိၣ်လၢအိးစ့ၣ်လၢယါအပူၤစးထီၣ်
ယူၤလဲ တုၤ အိးကထိဘၢၣ်တန့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၢၣ်ဃး Tax Help
လဲၤအိၣ်သကိးဘၢၣ် ato.gov.au/taxhelp

ဒီသဒါနတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ

တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢနကဒီသဒါနနီၢ်တဂၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်လီၤ.

န TFN န့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်လၢနကသုအိၤနသးသမူဒီတစီၤအဂီၢ်, အယိၣ်အိၤပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးတက့ၢ်. နဟံၣ်ဘၢ TFN တမံၤဃီဖဲနမ့ၢ်ဆိတလဲနမံၤ,နတၢ် အိၣ်တၢ် ဆိးလီၢ်ကျဲ, ဆိတလဲတံၢ်မၤတဖၣ်, သးသးဆူကီၢ်စဲၣ်အဂၤမ့တမ့ၢ်လဲၤဆူထံၣ်ကီၢ်အဂၤအခါဒိၣ်လဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တဘၣ်ပျဲပုၤနီတဂၤသုဝဲဒၣ်န TFN, ဖဲနမ့ၢ်ကဲနတံၤသကိးတဖၣ်မ့တမ့ၢ်ဘူးတၢ်တဖၣ်အခါဒိၣ်လဲၣ်န့ၣ်တဂ့ၢ်. တၢ်ပျဲပုၤတဂၤကသုအိၤ,တၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်မ့တမ့ၢ်ခါကွၢ်အိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤကမၣ်သဲစးကီၢ်မ့ၢ်လီၤ.

ထဲဒၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်န TFN ဆူ-

- ပအိၣ်လၢတၢ်ကတဲသကိးနခိသ့အတၢ်ဟဲက့ၤကဒါအဂီၢ်တက့ၢ်
- နတၢ်မၤကစၢ်ဖဲနစးထီၣ်မၤတၢ်,သန့က့တဘၣ်ထၢန့ၣ်လီၤအိၤလၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအလံၣ်ပတံထီၣ်အပူၤတဂ့ၢ်
- နစုတၢ်မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်စ့အတၢ်ကရၢကရိလၢအဂၤတဖၣ်
- Services Australia
- နခိသ့ခၢ်စးလၢအဃီၣ်န့ၣ်ယာ်မံၤဒီးပဒိၣ်
- နစူပၢ်အဲန့ၣ်ဂၢၢ်(စူပၢ်)အစ့တံၢ်ကီၢ်
- ပုၤလၢအဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပတီၢ်လၢအထီမ့တမ့ၢ်ဖျဲးဖျဲးမိမိလၢတၢ်ကမၤန့ၣ်သ့ကိဖိအစ့ဒုးလီၢ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒ်သိး Higher Education Loan Program (HELP).

ဖဲနမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢန TFN အံၤဟါမၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်အိၤမ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ကမၣ်အိၤန့ၣ်, ဟံဖျါထီၣ်အိၤဆူပအိၣ် တဘျီယီတက့ၢ်. လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါအဂီၢ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် ato.gov.au/FindmyTFN

မၤလီၤတၢ်နဟံၣ်ဘၢနနီၢ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤလီၤတၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဘၢလၢတၢ်ကမၤစၢၤဒီသဒါက့ၢ်ပနီၣ်ဂ့ၢ်ဝီကီၢ်မ့ၢ်တက့ၢ်. က့ၢ်ပနီၣ်ဂ့ၢ်ဝီအကီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ကဲထီၣ်ဖဲပုၤတဂၤအက့ၢ်ပနီၣ်လီၤတၢ်တဖၣ်တၢ်သ့အိၤလၢတၢ်ကမၤဝဲဒၣ်ကီၢ်မ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တက့ၢ်-

- တဘၣ်နီၤဟ့ၣ်န့ၣ် myGov မ့တမ့ၢ်လီၤအပုၤလဲၤအဖီခိၣ်နီၢ်ဂံၢ်ခူသ့ၣ်လၢအဂၤတဖၣ်ဒီးပုၤနီတဂၤတဂ့ၢ်-တုၤဒၣ် လဲၣ်နတၢ်ခိတၢ်သ့ၣ်ဂ့ၢ်ဝီအခၢ်စး(ဖဲနမ့ၢ်သ့အိၤအခါ)တလိၣ်ဘၣ်တၢ်အံၤဘၣ်
- တဘၣ်ထၢန့ၣ်လီၤန TFN, တၢ်ခူသ့ၣ်နီၢ်ဂံၢ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအမၤဘၣ်ဒိတၢ်သ့ညီညီတဖၣ် လၢအံၤမုလ်အပူၤတဂ့ၢ်.

တၢ်ကူၣ်တရံးလီၤန့ၣ်တၢ်အံၤမုလ်တဖၣ်,ဖဲးစိတဖၣ်, လီတၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဖၣ်ဒီးလီတဲစိတၢ်ကိးတဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖျါဒိတၢ်လၢအလီၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပလီၢ်ပ ဒီနသးဒီးဖဲနမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါတၢ်ဆဲးကျိးတခါအံၤမ့ၢ်မတၢ်လဲၣ်အိၣ်ဟဲဖဲလဲၣ်ဘၣ်ဒီးဆဲးကျိးဘၣ်ပုၤ ဒီဖျါတၢ်လဲၤအိၣ်သကိး ato.gov.au/phoneus မ့တမ့ၢ်လဲၤအိၣ်သကိး ato.gov.au/scams

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါဘၣ်သးမ့ၢ်တၢ်ကမၤန့ၣ်တဂၤအဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်ပုၤပူၤဖျဲးဖျဲးဒိလဲၣ်န့ၣ်လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်-

- ဒီသဒါနတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ – ato.gov.au/identitycrime
- တၢ်ခိတၢ်သ့အတၢ်ကူၣ်တရံးလီၤန့ၣ်တၢ် – ato.gov.au/scams
- က့ၢ်ပနီၣ်ဂ့ၢ်ဝီကီၢ်မ့ၢ် – ato.gov.au/identitytheft
- scamwatch.gov.au

f   **in**

ato.gov.au